

SLOVANSKA KNJIŽNICA
LJUBLJANA

B1603

B1603

9007414

Pravila

bolniškega in podpornega društva pomočnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko.

Namen.

§ 1.

Društvo ima namen v vsakem oziru pospeševati stanovske interese in svoje člane zavarovati po določilih ces. patenta z dne 26. novembra 1852. l., drž. zak. št. 253 in zakona z dne 30. marcija 1888. l., drž. zak. št. 33.

Ono daje svojim članom o bolezni bolniško podporo v denarji, zdravniško pomoč, potrebna zdravila in druge zdravilne pripomočke in ob smrti ostalim svojem donesek za pogrebščino.

Razen tega daje iz novcev podpornega zaklada, če jih je kaj na razpolaganje, potrebnim članom podpore.

Kraj in obseg delovanja.

§ 2.

Društvo stoluje v Ljubljani in deluje po vsem Kranjskem.

Člani.

§ 3.

Društvo ima prave, podporne in častne člane.

Pravi član je lahko vsak pomočni ali zasebni uradnik v javni ali zasebni službi, ki stanuje na Kranjskem, je ob vsprejemu popolnoma zdrav ter ni nad 60 let star.

S spremembo stanovanjskega ali stanu pravi člani ne izgube članstva in tudi ne društvenih pravic, ako še nadalje izpolnjujejo društvena pravila.

Podporni člani so take osebe ali korporacije, ki društvo podpirajo, ne da bi prevzele kako trajno dolžnost ali bi si prisvajale pravico do dobrot, katere uživajo pravi člani.

Za častne člane se lahko imenujejo take osebe, ki imajo zasluge za stan pomočnih in zasebnih uradnikov v občini ali pa posebej za to društvo.

Pristop.

§ 4.

Kdor želi pristopiti društvu kot pravi član, mora društvenemu vodstvu predložiti pismeno prošnjo za vsprejem in dokazati v njej:

- a) z rojstnim, oziroma krstnim listom koliko je star;
- b) z zdravniškim spričevalom, da je popolnoma zdrav;
- c) zdravniške stroške za preiskavo v svrhu pristopa k društvu plača društvo samo, ako se priglašeneec

sprejme; v nasprotnem slučaju plača dotične preiskovalne stroške priglašena stranka.

Društveno vodstvo pa sme prošnjo odkloniti, ne da bi povedalo zakaj.

Potem, ko je bil priglašeneec sprejet v društvo, izgotovi mu odbor vsprejemnico, katera se mu izroči z enim izvodom društvenih pravil, proti plačilu prvega obroka članarine.

Takoj po sprejetju v društvo ima član vse pravice, navedene v pravilih.

Od članov se pri vstopu v društvo ne sme nikaka vsprejemnina niti zahtevati, niti pobirati.

Izstop.

§ 5.

Člani smejo vsegdar iz društva izstopiti. Izstop je pismeno naznaniti društvenemu vodstvu. Društveno vodstvo pa mora vsakega izstopivšega člana v 14 dneh prijaviti oni politični oblasti I. stopnje, kateri ta član pripada.

Društveno vodstvo lahko kakega člana tudi izključi, ne da bi povedalo zakaj, če član:

- a) izgubi dobro ime,
- b) s svojim ravnanjem škoduje ugledu in namenu društva;
- c) svojih prispevkov dva meseca ne plača.

Pravice in dolžnosti članov.

§ 6.

Vsak pravi član sme v občē:

- a) hoditi na občne zборе in na njih glasovati, v odbor pa smejo voljeni biti le v Ljubljani stanujoči pravi člani;
- b) na občnem zboru staviti predloge;
- c) uživati vse iz društvenega namena izhajajoče do-
brote; — je dolžan:

1. podvreči se društvenim pravilom in v njih smislu storjenim sklepom;

~~R~~ plačevati društvenemu vodstvu prvih 6 mesecev po pristopu iz priložene tarife razvidni starostni prispevek in dokler je član, članarino mesečno 2 kroni in sicer 1 krono 70 v. v bolniški, 30 vinarjev pa v podporni zaklad in to brez stroškov društvu in začetkom vsacega meseca.

Podporni in častni člani smejo prihajati na občne zборе, na njih glasovati in voliti.

Oni člani ki po pravilih določenih prispevkov ne morejo plačevati, ker so brez zaslužka, ostanejo člani in imajo pravico do blagajničnih pripomočkov še 3 mesece, če prebivajo v kronovinah in deželah, ki so zastopane v državnem zboru. Te pravice se takemu članu ne more kratiti, če je imenovane kronovine in dežele zapustil le mimogrede in z očitnim namenom, da še vedno pridrži v njih svoje domovanje.

+ 50h

§ 6.

1. 1911

Točka 2. Plačevati društvenemu vodstvu prvih 6 mesecev po pristopu iz priložene tarife razvidni starostni prispevek in dokler je član, članarino mesečno 2 kroni 50 vin. in sicer 2 kroni 13 vin. v bolniški, 37 vin. pa v podporni zaklad in to brez stroškov društvu in začetkom vsacega meseca.

1. Úvod
2. Historie
3. Účel
4. Metodika
5. Výsledky
6. Závěr
7. Literatura
8. Přílohy

Tarifa za starostne prispevke:

Novovstopivši člani plačajo starostnega prispevka mesečno:

V starosti	Prvih 6 mesecev	
	K	h
do 35. leta	1	—
čez 35. leto do 40. leta	1	40
" 40. " " 45. "	2	—
" 45. " " 50. "	2	60
" 50. " " 55. "	3	20
" 55. " " 60. "	4	—

Pogoji, način in obseg podpor.

§ 7.

Pravica do podpore se začenja s tem časom, kadar kdo postane član (§ 4).

Za podporo dobiva bolnik:

1. Od začetka bolezni brezplačno zdravnika ter tudi potrebna zdravila in druge zdravilne pripomočke;
2. kadar bolezen traja nad tri dni, od dne, katerega je zbolel, za vsak dan po 2 kroni bolniščine.

Podpore dobivajo bolniki, dokler so bolni, in ako ne ozdravijo poprej, šestindvajset tednov od začetka bolezni. Podpora se izplačuje za nazaj koncem vsakega tedna.

Ob daljši bolezni razsodi društveno vodstvo če se more in kakšna podpora se more dovoliti bolniku iz

podpornega zaklada (§ 9. B), vendar pa se ne sme bolniške podpore v nobenem slučaju dajati čez 1 leto.

Namesto brezplačne zdravniške lečbe, potrebnih zdravil in bolniščine sme se dovoliti brezplačna zdravitev in oskrba v kaki bolnici na Kranjskem, in to po drugem razredu.

Oboleli člani, ki žive z drugimi udi svoje rodbine skupno, oziroma so kje doma oskrbovani, smejo se le s svojim privoljenjem odpraviti v bolnico, ali pa če je po zdravnikovem izreku bolezen takšna, da se to mora zgoditi. Bolnik se zastonj odpravi v bolnico ter tudi v njej brezplačno zdravi in oskrbuje.

Kadar je bolnik oskrbovan v kaki bolnici, povrnejo se ji oskrbni stroški, odmerjeni po drugem razredu, le za dvanajst tednov; vendar je odboru dovoljeno oskrbovanje podaljšati še za štiri tedne.

Po tej dobi so zagotovljene le po pravilih določene podpore. Ako ima v bolnico oddani bolnik kaj svojcev, daje jim društvena blagajnica tisti čas, ko se bolnik v bolnici ob njenih stroških zdravi in oskrbuje, polovico bolniščine.

Člani, ki so si bolezen nakopali nalašč ali po svoji krivdi pri kakem poboju ali pretepu ali s pijanstvom, dobivajo sicer zastonj zdravniško pomoč in zdravila, oziroma so oskrbovani v bolnici, a ne prejmljejo bolniščine.

Če kak član umrje, dobodo ostali 150 kron pogrebščine. Oni člani, ki si vsled te ali one nesreče,

vsled visoke starosti ali vsled telesne pohabljenosti ne morejo ničesar več prislužiti, imajo pravico do podpore iz podpornega zaklada. Take podpore dovoljuje društveno vodstvo po svoji razsodnosti in po razmerji novcev, ki jih ima na razpolaganje.

Zglasilo in pregled bolezni.

§ 8.

Bolezen je zglasiti vsaj v 2 dneh ustno ali pismeno društvenemu vodstvu in je ob enem naznaniti tudi stanovanje bolnikovo.

Prav tako se mora tudi naznaniti, kadar član ozdravi. Novo obolenje ozdravljenega člana smatra se toliko časa le za nadaljevanje prvotne bolezni, dokler ni nasprotno dokazano. Od tega dokaza je tudi odvisno ali se začne podporna doba bolniku računati vnovič; če se drugo obolenje smatra le za nadaljevanje prvega, ima bolnik v skrajnem slučaju pravico le do onega dela podpore, ki z že podeljeno podporo vred posega po § 7 pripuščeno najvišjo podporo.

Člani, ki so društveno blagajnico oškodovali s simulacijo, društveno vodstvo lahko prisili, da morajo razen prispevkov, določenih po pravilih za kazni plačevati gotov čas še drug prispevek, ki sme biti tudi tolikšen.

S tem določilom pa ni izključeno kazensko postopanje proti članu, ki je blagajnico oškodoval s simulacijo.

Društveno imetje in gospodarjenje z njim.

§ 9.

Društveno imetje sestoji:

- A) Iz prihranilnega zaklada bolniške blagajnice.
- B) Iz podpornega zaklada.

Dohodki bolniške blagajnice so:

- a) 85 % dohodkov iz članarin;
- b) 85 % dohodkov od podpornih članov;
- c) 85 % izrednih dohodkov brez posebne odmembe;
- d) kaki drugi dohodki (globe zaradi simulacije);
- e) obresti naloženih blagajničnih novcev.

Dohodki podpornega zaklada so:

- a) Starostni prispevki članov;
- b) 15 % dohodkov iz članarin;
- c) 15 % prispevkov od podpornih članov;
- d) 15 % vseh izrednih dohodkov brez posebne odmembe;
- e) obresti naloženega imetja podporega oddelka.

§ 10.

Iz podpornega zaklada podeljujejo se članom izredne podpore v smislu § 7, odst. IV. in zadnji. Takih izrednih podpor pa ne more noben član naravnost zahtevati ali društvo na njihovo podelitev tožiti. Sploh se podeljujejo le od slučaja do slučaja, v kolikor jih do-

puščajo zakladova sredstva in jih je prosilec vreden ter potreben; če se izredna podpora podeljuje obrokama, sme jo društvo brez volje podpirančeve vsakočasno izspremeniti v enkratno ali jo pa tudi popolnoma ustaviti, če se mu to zdi potrebno.

§ 11.

Vsakočasno nabrano premoženje bolniškega zaklada (§ 9 B) tvori rezervni zaklad. Rezervni (bolniški) zaklad ima se nabrati vsaj do dvakratne višine svojega povprečnega letnega izdatka v zadnjih 5 računskih letih. Če pade pod to svoto, mora se ga do njene višine zopet spopolniti.

Dokler rezervni zaklad tega zneska ne doseže, znašati mora njegov letni prirastek najmanje 0·2 (= 20 %) prispevkov bolniškega zaklada (§ 9). Če bi letni prebitek te višine ne dosegal, mora se potem izpremembe pravil (§ 19, črka *a*) donesek, ki je določen za bolniški zaklad (85 %), primerno zvišati, in če bi bilo tudi to nezadostno, mora se zvišati celotni prispevek (§ 6) ali pa znižati bolniščina članov (eventualno do najnižje postavne mere.)

Kadar je rezervni zaklad dosegel visokost triletnih povprečnih letnih izdatkov, treba je skleniti, da se, ali prispevki članov primerno znižajo, ali pa, da se bolniške podpore zvišajo.

Za nalaganje rezervnega (bolniškega) in podpor-
nega zaklada so merodajna določila o nalaganji pupi-
larnega imetja.

§ 12.

Društveno knjigovodstvo se mora vršiti po na-
čelih enostavnega računovodstva, in sicer posebe za bol-
niški in za podporni zaklad.

Z 31. decembrom vsakega leta je skleniti knjige
in račune in do 1 februarija naslednjega leta sestaviti
računska sklepa za vsak zaklad posebe.

Ona izkazujeta:

I. Pri dohodkih:

1. Po pravilih plačane doneske članov;
2. druge dohodke;
3. obresti;
4. bolniški (rezervni) in podporni zaklad prej-
šnjega leta.

II. Pri stroških in sicer glede bolniškega zaklada:

1. Po pravilih plačane bolniščine;
2. stroške za zdravnike in bolniški pregled;
3. stroške za zdravila;
4. prispevek k oskrbnim stroškom v bolnicah;
5. prispevek k pogrebnim stroškom;

6. upravne stroške društvene;
7. druge stroške;
8. sedanji bolniški (prihranilni) zaklad;

gledé podpornega zaklada:

1. Plačane podpore;
2. druge stroške;
3. sedanji prihranilni (podporni) zaklad.

Vrhu tega je natanko izkazati, koliko je imetja v bolniškem in koliko v podpornem zakladu in kako je naloženo.

Upravni društveni stroški plačujejo se iz bolniškega zaklada.

Računska sklepa morata biti vsem članom pristopna in ju je občnemu zboru predložiti v odvezo.

§ 13.

Vsako leto se morajo, kakor veleva § 72. zakona o zavarovanju proti boleznim, nadzornemu oblastvu predložiti pregledi o članih, koliko jih je zbolelo in umrlo, koliko dni so bili bolni, dalje koliko so vplačali prispevkov in koliko so dobili podpor ter koliko znaša rezervni zaklad in kako je naložen. V spisovanje teh pregledov naj se rabijo obrazci ki so propisani za okrajne bolniške blagajnice.

Društveno vodstvo.

§ 14.

Društvo upravlja odbor sestojč iz sedmih članov, in sicer iz predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika in treh odbornikov. Vsi odborniki volijo se imenoma za dobo jednega leta na vsakem rednem letnem obnem zboru.

Razen njih je tudi za dobo enega leta voliti tri namestnike, kateri nadomeščajo kake izstopivše odbornike za ostalo dobo njih mandata.

Voli se z večino glasov.

Odborniki izvršujejo svoja opravila brezplačno.

Odbor je sklepčen, kadar se je vsem odbornikom naznanila seja in kadar so najmanj štirje z načelnikom ali njegovim namestnikom vred navzočni.

Sklepa se z večino glasov navzočih odbornikov. Kadar se glasovi enako porazdelé, obvelja tisto mnenje, za katero je glasoval načelnik.

Društvenemu vodstvu je upravljati vse društvene stvari, katere niso izrecno pridržane obnem zboru.

Posebno je pooblašeno:

- a) Vsprejemati in izključevati člane;
- b) nadzorovati, da redno vplačujejo doneske;
- c) nadzirati bolnike;
- d) izplačevati bolnišćine, pogrebne stroške in druge po pravilih določene podpore;

- e) izplačevati stroške za druge potrebščine društvene;
- f) po smislu pravil upravljati društveno imetje;
- g) voditi knjige in račune ter gospodariti z blagajničnimi novci;
- h) najemati zdravnike in služnike društvene bolniške blagajnice in
- i) dajati jim poučila;
- k) občnemu zboru polagati letno poročilo in računski sklep ter druge predloge, katere mora društveno vodstvo po pravilih predlagati;
- l) letni računski sklep predlagati potom politiške deželne oblasti vis. c. kr. ministrstvu za notranje reči — vsaj v 14 dneh potem, ko ga je odobril redni občni zbor;
- m) nalagati globe zaradi simulacije (§ 8, predzadnji odstavek).

§ 15.

Načelnik ali njegov namestnik ima društvo zastopati proti oblastvom in tretjim osebam, sklicevati in voditi odboroze seje in občne zборе ter zvrševati njih sklepe.

§ 16.

Vsi v imenu društva izdani spisi morajo biti podpisani od načelnika ali njegovega namestnika in od tajnika; blagajnični spisi pa od prvega in od blagajnika.

§ 17.

Tajnik oskrbuje vse pisarniške posle, hrani v redu arhiv, vodi vložni zapisnik in sejne zapisnike. Sestavljati mu je tudi statistiške preglede.

§ 18.

Blagajnik vsprejema denarje, izplačuje po nakazu društvenega vodstva stroške in vodi o tem blagajnično knjigo. On oskrbuje knjigovodstvo in vsa ž njim spojena opravila, mora društvenemu vodstvu vsak mesec podati podroben blagajnični izvadek, konec leta pa mu predložiti računski zaključek, izkaz imovine in proračun. Tudi mu je skupno s tajnikom sestavljati statistiške preglede.

Občni zbor.

§ 19.

Vsako leto in sicer najpozneje meseca marcija je sklicati redni občni zbor. V nujnih slučajih ali če najmanj ena tretjina vseh pravih članov pismeno in z razlogi zahteva, da se skliče občni zbor, mora društveno vodstvo sklicati izreden občni zbor.

Občni zbor se razpiše tako, da se naznanijo, dan, kraj, ura začetka in predmeti posvetovanja (dnevni red).

Dnevni red vsakemu občnemu zboru je najmanj 48 ur prej naznaniti članom.

72:4
—
18

Občni zbor je sklepčen, ako se ga udeleži vsaj četrtina v Ljubljani bivaajočih pravih članov.

Ako se jih ne zbere toliko, sklicati je v štirih tednih z istim dnevnim redom drugi občni zbor, kateri je brez ozira na število navzočih članov sklepčen.

Za sklepanje o prenarredbi društvenih pravil je potreba, da je navzočih najmanj tretjina v Ljubljani bivaajočih pravih članov in da glasujeta najmanj dve tretjini za to, in za sklepanje o razdružbi društva je istotako potreba, da je navzočih najmanj polovico tistih članov, ki imajo pravico glasovati, in da glasujejo najmanj tri četrtine za to. 24

Na občnem zboru se sme razpravljati le o onih predmetih, ki so na dnevnem redu. Predloge, katere člani izroče najmanj osem dni pred občnim zborom društvenemu vodstvu, postaviti je na dnevni red, o samostalnih predlogih, katero stavijo člani na občnem zboru, razpravlja se le tedaj, ako jih podpira četrtina navzočih članov.

Občni zbor:

- a) Sestavlja pravila ter sklepa o njih poznejših prenarredbah (o prenarredbah doneskov in podpor itd.) — Prenarredbe pravil potrebujejo državnega potrdila;
- b) voli predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika, tri odbornike in tri namestnike ter razsodišče;

- c) voli tri pregledovalce za dobo enega leta;
- d) vsprejema letno poročilo društvenega vodstva;
- e) vsprejema poročilo pregledovalcev in sklepa o odobritvi letnega poročila (računskega zaključka);
- f) sklepa o predlogih društvenega vodstva, kakor:
 - 1. o imenovanji častnih članov;
 - 2. o dovolitvi potrebnega denarja za izredne društvene potrebščine;
- g) sklepa o predlogih posameznih članov ki imajo pravico glasovati;
- h) prenareja pravila.

Pregledovalci imajo dolžnost, preiskovati račune, skontroirati blagajnico in druge imovinske vrednote, ter poročati o tem prvemu občnemu zboru. Pregledati imajo tudi pravico vse društvene knjige in spise in po svoji razsodnosti skontroirati vsak čas blagajnico.

Občni zbor sklepa z absolutno večino. Voli se z glasovnicami. Da je volitev veljavna, treba je le relativne večine. Vsak na občnem zboru navzočni pravi društveni član ima za se in — če se pri predsedniku izkaže s pooblastilom — tudi za enega vnanjega pravega člana pravico glasovati in voliti.

O sklepih občnih zborov in o sklepih odborovih sej voditi je zapisnik, katerega mora podpisati predsednik in dva odbornika, ki sta se udeležila posvetovanja.

Razsojanje preprirov.

§ 20.

Prepiri, ki nastajajo iz društvenih razmer mej člani ali mej njimi in društvenim vodstvom, razsoja končno veljavno razsodišče, obstoječe iz 5 društvenih članov. Člane razsodišča t. j. načelnika in 4 odbornike voliti je imenoma za dobo jednega leta na vsakem rednem letnem občnem zboru. Izvoljeni načelnik kakor tudi odborniki ne smejo biti člani društvenega odbora. Razsodnike zamore vsakdo odkloniti iz istih vzrokov, ki upravičujejo do odklonitve kakega sodnika sploh (§§ 19 in 20 sodnega pravilnika in § 586 civilnopravnega reda).

Vse prepire mora razsodišče rešiti najkasneje v 8 dneh računši od dneva, katerega se mu je preporna zadeva izročila v končno razsojo.

Strankam se morajo vročiti pismeni izvodi razsodila, in sicer v slučaju, če jih ne sprejmejo osebno pred razsodiščem, po pošti.

Ti izvodi, kakor tudi prvopis razsodbe, imeti morajo naveden dan razsodiškega pravoreka in morajo biti podpisani od vseh razsodnikov, sicer je razsodba neveljavna (§ 592 c. pr. reda).

Trditi, da je razsodba neveljavna, morejo stranke le iz vzrokov, ki so navedeni v § 595 c. pr. reda.

Razdružba društva.

§ 21.

Ako bi se društvo razdružilo, porabiti je ostala aktiva najprvo v pokritje tistih dolžnosti, katere ima društvo še do svojih članov. Ostanek je porabiti za ustanove v prid pomočnih in zasebnih uradnikov in sicer:

- a) za bolnike in
- b) za onemogle pomočne, oziroma zasebne uradnike na Kranjskem, s posebnim ozirom na bivše društvene člane in njih vdove in sirote po sklepu zbora, ki določi razdružbo.

Državno nadzorstvo.

§ 22.

Društvo je podvrženo državnemu nadzorstvu po določitih društvenega zakona z dné 26. novembra 1852. l., drž. zak. št. 253, min. naredbe z dné 5. marca 1896, drž. zak. št. 31 (dodatne določbe §§ 44—53) in zakona z dné 30. marcija 1888. l., drž. zak. št. 33.

V Ljubljani, dné 14. marca 1903.

Ante Gutnik l. r.

t. č. načelnik.

Ivan Tomažič l. r.

t. č. tajnik.

Št. 1585

Predstoječa premenjena pravila bolniškega in podpornega društva pomočnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko se na podlagi pooblastila e. kr. ministerstva notranjih zadev z dne 15. aprila 1905, št. 3805 odobrujejo.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 26. januarja 1906.

Za e. kr. deželnega predsednika:

Chorinsky l. r.

Slovenska knjižnica

6K M

B 1603

66009007414

COBISS ©